

Γνώμη 04/2022

[υποβαλλόμενη δύναμη των άρθρων 287, παράγραφος 4, και 322, παράγραφος 1, στοιχείο α), ΣΛΕΕ]

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 [2022/0164 (COD)]

Περιεχόμενα

	Σημείο
Εισαγωγή	01-05
Γενικές παρατηρήσεις	06-07
Ειδικά σχόλια	08-74
Στόχοι και σχεδιασμός του REPowerEU	08-17
Οι στόχοι του REPowerEU	08-14
Εκτίμηση επιπτώσεων και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε επίπεδο ΕΕ και στα κράτη μέλη	15-17
Χρηματοδότηση και χρηματοδοτική κατανομή	18-36
Χρηματοδότηση του REPowerEU	18-31
Χρηματοδοτική κατανομή	32-36
Κεφάλαια για το REPowerEU	37-59
Διαδικασία υποβολής των κεφαλαίων για το REPowerEU	37-38
Περιεχόμενο των κεφαλαίων για το REPowerEU	39-49
Αξιολόγηση των κεφαλαίων για το REPowerEU	50-59
Υποβολή εκθέσεων, παρακολούθηση και αξιολόγηση	60-74
Υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή των κεφαλαίων για το REPowerEU	61-63
Παρακολούθηση από την Επιτροπή	64-72
Αξιολογήσεις	73-74

Εισαγωγή

01 Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία ενέτεινε τις ανησυχίες για την ενεργειακή ασφάλεια και έφερε στο προσκήνιο την εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές αερίου, πετρελαίου και άνθρακα από τη Ρωσία. Ως απάντηση, τον Μάρτιο του 2022, η Επιτροπή ζήτησε την επίσπευση της σταδιακής κατάργησης των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία και την επιτάχυνση της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας¹. Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να απεξαρτηθεί πλήρως από τις εισαγωγές φυσικού αερίου, πετρελαίου και άνθρακα από τη Ρωσία το συντομότερο δυνατόν και ζήτησε από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σχετικού σχεδίου έως το τέλος Μαΐου του 2022.

02 Στις 18 Μαΐου 2022, η Επιτροπή παρουσίασε το σχέδιο REPowerEU². Πρόκειται για έναν οδικό χάρτη για την επίτευξη ενός ανθεκτικότερου ενεργειακού συστήματος και μιας πραγματικής Ενεργειακής Ένωσης, θέτοντας τέλος στην εξάρτηση της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα και επιταχύνοντας τη μετάβασή της σε καθαρές μορφές ενέργειας. Τα μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο αυτό σχεδιάστηκαν για την υλοποίηση των εν λόγω φιλοδοξιών, μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας, της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού, της επιτάχυνσης της ανάπτυξης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την αντικατάσταση της χρήσης ορυκτών καυσίμων στις κατοικίες, τη βιομηχανία και για την παραγωγή ενέργειας, καθώς και μέσω της παραγωγής καθαρής ενέργειας.

---

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής, με τίτλο «REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτή οικονομικά, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια», [COM\(2022\) 108](#).

² Ανακοίνωση της Επιτροπής, με τίτλο «Σχέδιο REPowerEU», [COM\(2022\) 230](#).

03 Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, η Επιτροπή δημοσίευσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060³, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115⁴, της οδηγίας 2003/87/ΕΚ⁵ και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814⁶ [2022/0164 (COD)].

04 Η πρόταση προτρέπει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) ως στρατηγικό πλαίσιο για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να διασφαλιστεί κοινή ευρωπαϊκή δράση για ένα ανθεκτικότερο, ασφαλέστερο και περισσότερο βιώσιμο ενεργειακό σύστημα. Ειδικότερα, προβλέπει τη συμπερίληψη των νέων μέτρων που θα σχεδιαστούν για τον σκοπό αυτό σε νέο κεφάλαιο για το REPowerEU, το οποίο θα προστεθεί στα εγκριθέντα ΣΑΑ.

05 Σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η παρούσα γνώμη περιλαμβάνει αξιολόγηση του συνολικού σχεδιασμού του REPowerEU, της καταλληλότητας των προτεινόμενων τροποποιήσεων και των δυνητικών κινδύνων που συνδέονται με την εφαρμογή του. Μολονότι επικεντρώνεται στην πρόταση της Επιτροπής, λαμβάνει επίσης υπόψη την πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε σχετικά στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 8ης Μαρτίου 2022.

---

³ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/1060](#) για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

⁴ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/2115](#) σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

⁵ [Οδηγία 2003/87/ΕΚ](#) σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου.

⁶ [Απόφαση \(ΕΕ\) 2015/1814](#) σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ.

Γενικές παρατηρήσεις

06 Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η πρόταση παρέχει διεξοδική επισκόπηση του ευρύτερου πλαισίου και των κύριων προκλήσεων, καθώς και της διαδικασίας που οδήγησε στην κατάρτισή της. Προβλέπει την εφαρμογή των συναφών μέτρων στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αξιοποιώντας έτσι ήδη υφιστάμενες δομές.

07 Ωστόσο, επισημαίνουμε ότι η εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU, όπως προτείνεται επί του παρόντος, ενδέχεται να αποδειχθεί δύσκολη στην πράξη για τους εξής λόγους:

- ο το REPowerEU αφορά την ΕΕ συνολικά, ενώ ο ΜΑΑ εφαρμόζεται μέσω μέτρων που προτείνουν τα κράτη μέλη. Αυτό δημιουργεί κινδύνους όσον αφορά τη στρατηγική απάντηση στις προκλήσεις που θα ανακύψουν, και ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να δοθεί έμφαση στις προτεραιότητες των επιμέρους κρατών μελών και όχι σε εκείνες της Ένωσης στο σύνολό της·
- ο το περιορισμένο χρονικό πλαίσιο του ΜΑΑ, σε συνδυασμό με τον χρόνο που απαιτείται για την υποβολή και την έγκριση των τροποποιήσεων των ΣΑΑ, ενδέχεται να μην είναι κατάλληλο για ορισμένους από τους στόχους του REPowerEU·
- ο επί του παρόντος δεν είναι σαφές αν τα διαθέσιμα κονδύλια θα είναι ανάλογα προς τους φιλόδοξους στόχους του REPowerEU και τις αντίστοιχες επενδυτικές ανάγκες, καθώς ενδέχεται για τη χρηματοδότηση σημαντικού μέρους αυτών τα κράτη μέλη να πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα υπόλοιπα δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ ή να μεταφέρουν κονδύλια από άλλες ενωσιακές πολιτικές·
- ο οι προτεινόμενες κλείδες κατανομής για την κατανομή των κονδυλίων στα κράτη μέλη δεν αντικατοπτρίζουν ούτε τις τρέχουσες προκλήσεις και τους στόχους του REPowerEU ούτε τις ειδικές επενδυτικές ανάγκες των κρατών μελών·
- ο δεδομένης της εστίασης του ΜΑΑ στους «πράσινους» στόχους και το κλίμα, η πρόβλεψη γενικής εξαίρεσης από την υποχρέωση εφαρμογής της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» για τα μέτρα του REPowerEU ενδέχεται να υπονομεύσει μία από τις θεμελιώδεις αξίες του.

Ειδικά σχόλια

Στόχοι και σχεδιασμός του REPowerEU

Άρθρο 1 της πρότασης για την τροποποίηση του άρθρου 4 και του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο ιζ), του κανονισμού για τον ΜΑΑ και για την προσθήκη νέου άρθρου 21γ, και παράρτημα Ι της πρότασης

Κύρια σημεία

- Η επίτευξη των στόχων του REPowerEU θα εξαρτηθεί από συμπληρωματικές δράσεις σε όλα τα επίπεδα
- Το χρονικό πλαίσιο του ΜΑΑ θα δυσχεράνει την επίτευξη ορισμένων από τους στόχους του REPowerEU
- Οι διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη περιορίστηκαν σε συζητήσεις με τα κράτη μέλη

Οι στόχοι του REPowerEU

Επίτευξη των στόχων

08 Γενικός στόχος του REPowerEU είναι η *αύξηση της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης μέσω της μείωσης της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού σε επίπεδο Ένωσης*⁷. Ο στόχος αυτός θα υλοποιηθεί μέσω του ΜΑΑ, και συγκεκριμένα μέσω της συμπερίληψης σχετικών μέτρων στα κεφάλαια των ΣΑΑ που αφορούν το REPowerEU⁸.

09 Ο γενικός στόχος του REPowerEU αναφέρεται στην ΕΕ συνολικά. Εντούτοις, αντί να προσδιορίζει στρατηγικά έργα, τα οποία έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του γενικού στόχου, το REPowerEU θα υλοποιηθεί μέσω μέτρων που θα προτείνουν τα κράτη μέλη. Αυτό εγκυμονεί κινδύνους όσον

⁷ Άρθρο 1 της πρότασης, για την τροποποίηση του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του ΜΑΑ.

⁸ Νέο άρθρο 21γ, παράγραφος 1, του τροποποιημένου κανονισμού.

αφορά τη στρατηγική προσέγγιση του REPowerEU και την επίτευξη του γενικού στόχου του.

10 Η πρόταση προβλέπει τη βελτίωση των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων προκειμένου να καλυφθούν οι άμεσες ανάγκες της ασφάλειας του εφοδιασμού σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο. Αντιλαμβανόμαστε ότι ενδέχεται να καταστεί αναγκαία η λήψη ορισμένων επειγόντων μέτρων για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων αναγκών. Ωστόσο, οι επενδύσεις σε υποδομές ορυκτών καυσίμων δεν ευθυγραμμίζονται απαρεγκλίτως με τον περισσότερο μακροπρόθεσμο στόχο του REPowerEU για μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, ή με την ισχυρή εστίαση του ΜΑΑ στην πράσινη μετάβαση, καθώς τουλάχιστον το 37 % των συνολικών κονδυλίων του μηχανισμού πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα.

11 Προκειμένου να διασφαλιστούν οι συνεργίες και η συμπληρωματικότητα, τα κεφάλαια που αφορούν το REPowerEU θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με δράσεις με τις οποίες επιδιώκεται η πραγμάτωση των στόχων του REPowerEU και οι οποίες δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΜΑΑ, αλλά μέσω εθνικών ή άλλων ενωσιακών ταμείων⁹. Επιδοκιμάζουμε την πρόθεση της Επιτροπής να διαμορφώσει ολοκληρωμένη εικόνα όλων των σχετικών δράσεων, δεδομένου ότι η επιτυχία του REPowerEU θα εξαρτηθεί από τη συμπληρωματικότητα της δράσης σε όλα τα επίπεδα. Ωστόσο, ορισμένα από αυτά τα μέτρα, ιδίως δε εκείνα που θα χρηματοδοτηθούν από εθνικές πηγές, δεν θα καλύπτονται από τις ρυθμίσεις παρακολούθησης και δικλίδων του ΜΑΑ.

Χρονικό πλαίσιο

12 Η πρόταση περιλαμβάνει ένα σύνολο στόχων που συνδυάζουν, αφενός, βραχυπρόθεσμα μέτρα για την αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού, κυρίως μέσω της βελτίωσης των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων, και, αφετέρου, μεσο-μακροπρόθεσμα μέτρα που εστιάζουν, παραδείγματος χάριν, στην ενεργειακή απόδοση, στα σημεία συμφόρησης κατά τη μεταφορά ενέργειας και στην επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού.

13 Στο παράρτημα Ι της πρότασης αναφέρεται ότι τα μέτρα που προβλέπονται στα σχετικά με το REPowerEU κεφάλαια αναμένεται να «*συμβάλουν αποτελεσματικά στην ενωσιακή ασφάλεια εφοδιασμού για το σύνολο της Ένωσης, ιδίως μέσω της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού ή της μείωσης της εξάρτησης από τα*

⁹ Ενότητα 5 της αιτιολογικής έκθεσης της πρότασης.

ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030». Σημειώνουμε ότι το χρονικό πλαίσιο έως το 2030 διαφέρει από την περίοδο επιλεξιμότητας για τον MAA, η οποία θα λήξει το 2026.

14 Όσον αφορά τα μέτρα για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων του REPowerEU, σημειώνουμε ότι ενδέχεται να μην καταστεί δυνατή η πλήρης υλοποίησή τους στο πλαίσιο του MAA, που λήγει το 2026. Παρότι ο MAA θα συμβάλει στην υλοποίηση βραχυπρόθεσμων επενδύσεων, οι μακροπρόθεσμοι στόχοι του REPowerEU ενδέχεται να χρειαστεί να υλοποιηθούν και μέσω επενδύσεων που θα χρηματοδοτηθούν από άλλα προγράμματα της ΕΕ.

Εκτίμηση επιπτώσεων και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε επίπεδο ΕΕ και στα κράτη μέλη

15 Στις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας προτείνεται η χρήση εκτιμήσεων επιπτώσεων και διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης ανάλυσης των επιλογών σχεδιασμού και εφαρμογής. Παρ' όλα αυτά, η πρόταση δεν αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής εκτίμησης επιπτώσεων ή διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ωστόσο, συμφωνούμε με την Επιτροπή ότι θα ήταν δύσκολο να διενεργηθεί ολοκληρωμένη εκτίμηση επιπτώσεων του REPowerEU εντός τόσο περιορισμένου χρονικού πλαισίου.

16 Η πρόταση προβλέπει υποχρέωση των κρατών μελών να διενεργούν διαβουλεύσεις κατά την κατάρτιση των ΣΑΑ τους και, στο κεφάλαιο που αφορά το REPowerEU, να παρουσιάζουν σύνοψη της εν λόγω διαδικασίας, αναλύοντας τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων και τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών¹⁰.

17 Παρά το γεγονός ότι με τη διαδικασία αυτή ενδέχεται να αυξηθεί ο απαιτούμενος χρόνος για την προετοιμασία και την υποβολή των κεφαλαίων για το REPowerEU, επικροτούμε τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό επίπεδο. Εντούτοις, δεν είναι σαφές σε ποιον βαθμό θα μπορούσε να παρέμβει η Επιτροπή, και με ποιον τρόπο, σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν λάβει επαρκώς υπόψη τις απόψεις και τις ανησυχίες των ενδιαφερόμενων μερών.

¹⁰ Αιτιολογική σκέψη 12 και άρθρο 1, παράγραφος 3, της πρότασης.

Χρηματοδότηση και χρηματοδοτική κατανομή

Χρηματοδότηση του REPowerEU

Άρθρο 1 της πρότασης για την τροποποίηση του άρθρου 14 του κανονισμού MAA και την προσθήκη του άρθρου 21α και του άρθρου 21β¹¹ άρθρα 2, 3, 4 και 5 της πρότασης¹¹ και αιτιολογικές σκέψεις 14-18 και 20 της πρότασης

Κύρια σημεία

- Το συνολικό ύψος της χρηματοδότησης είναι αβέβαιο και ενδέχεται να κυμανθεί μεταξύ 20 και 275 δισεκατομμυρίων ευρώ
- Η πρόσθετη χρηματοδότηση (20 δισεκατομμύρια ευρώ) δεν θα καλύψει παρά ένα πολύ μικρό μέρος των συνολικών επενδυτικών αναγκών
- Τα κίνητρα για τη χρήση της συνιστώσας δανεισμού ενδέχεται να είναι περιορισμένα στην περίπτωση ορισμένων κρατών μελών

18 Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, θα απαιτηθούν πρόσθετες επενδύσεις ύψους 210 δισεκατομμυρίων ευρώ για το REPowerEU, ιδίως για την κάλυψη της σταδιακής απεξάρτησης, έως το 2027, από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία¹¹. Αυτές οι πρόσθετες ανάγκες προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν από διάφορες πηγές, με ανώτατο όριο διαθέσιμης χρηματοδότησης τα 274,4 δισεκατομμύρια ευρώ:

- επιχορηγήσεις ύψους 20 δισεκατομμυρίων ευρώ μέσω του πλειστηριασμού δικαιωμάτων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής (ΣΕΔΕ) της ΕΕ¹¹
- επιχορηγήσεις ύψους έως 26,9 δισεκατομμυρίων ευρώ από εθελοντικές μεταφορές από ταμεία της πολιτικής συνοχής¹¹
- επιχορηγήσεις ύψους έως 7,5 δισεκατομμυρίων ευρώ από εθελοντικές μεταφορές από ταμεία αγροτικής ανάπτυξης¹¹
- έως 220 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω των υπόλοιπων δανείων στο πλαίσιο του MAA.

¹¹ Ενημερωτικό δελτίο «Χρηματοδότηση του REPowerEU».

19 Σημειώνουμε ότι όλες αυτές οι πηγές, εξαιρουμένων των δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ, εκφεύγουν του ελέγχου της Επιτροπής, δεδομένου ότι εξαρτώνται από τη μεταφορά από τα κράτη μέλη κονδυλίων από άλλους τομείς πολιτικής ή από τη χρήση του υπόλοιπου μέρους των δανείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Κατά συνέπεια, η συνολική διαθέσιμη στην πράξη χρηματοδότηση μπορεί να είναι σημαντικά χαμηλότερη. Επίσης, δεν υπάρχει βεβαιότητα ως προς την επάρκειά της να καλύψει τις επενδυτικές ανάγκες, οι οποίες εκτιμώνται σε 210 δισεκατομμύρια ευρώ.

Στήριξη μέσω επιχορηγήσεων – νέα έσοδα από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ

20 Σύμφωνα με την πρόταση, η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει μέρος των επιχορηγήσεων του REPowerEU συγκεντρώνοντας 20 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ που διακρατώνται στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς. Αυτό δεν θα κάλυπτε παρά ένα μικρό ποσοστό των συνολικών εκτιμώμενων αναγκών.

21 Το ΣΕΔΕ συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής πολιτικής της ΕΕ για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ώστε να επιτευχθούν οι τιμές-στόχος για το 2030 και το 2050. Σκοπός του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς είναι να συμβάλει στη σταθεροποίηση του ΣΕΔΕ, με την αφαίρεση των πλεοναζόντων δικαιωμάτων όταν υπάρχει υπερπληθώρα και με την αποδέσμευσή τους όταν ο αριθμός τους είναι πολύ μικρός.

22 Στην ειδική έκθεσή μας του 2020 σχετικά με το ΣΕΔΕ¹², συστήσαμε στην Επιτροπή να βελτιώσει τη στόχευση της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων, καθώς και τη μεθοδολογία για τον καθορισμό των δεικτών αναφοράς. Σύμφωνα με την πρόταση, η τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 θα παρατείνει το τρέχον ποσοστό εισαγωγής δικαιωμάτων στο αποθεματικό για τη σταθερότητα της αγοράς έως το 2030 και θα παρέχει τη δυνατότητα αποδέσμευσης και πλειστηριασμού μέρους των δικαιωμάτων που περιέχονται σε αυτό και κατανομής των παραγόμενων εσόδων στον ΜΑΑ. Με βάση τις πρόσφατες τιμές (που κυμαίνονται μεταξύ 80 και 100 ευρώ/τόνο ισοδυνάμου CO₂), προκειμένου να συγκεντρωθούν 20 δισεκατομμύρια ευρώ, θα χρειαστεί να τεθούν σε κυκλοφορία έως το 2030 από 200 έως 250 εκατομμύρια επιπλέον δικαιώματα.

¹² [Ειδική έκθεση 18/2020](#), με τίτλο «Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ: πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής», συστάσεις 1 και 2.

23 Με τη χρήση του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς για την άντληση πρόσθετων εσόδων και την επιστροφή τέτοιου όγκου δικαιωμάτων στην αγορά ενδέχεται να υπονομευθεί ο αρχικός σκοπός του αποθεματικού, που συνίσταται στη στήριξη των τιμών των ανθρακούχων εκπομπών, και να διαταραχθεί η αγορά του ΣΕΔΕ της ΕΕ. Επιπλέον, ενδέχεται να μειωθούν τα κίνητρα για την κινητοποίηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης για βιώσιμες επενδύσεις.

Στήριξη μέσω επιχορηγήσεων - Μεταφορές από ταμεία της πολιτικής συνοχής και της αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ

24 Η πρόταση εισάγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να μεταφέρουν πρόσθετο ποσοστό έως 7,5 % των αρχικά κατανεμηθέντων στα ταμεία της πολιτικής συνοχής κονδυλίων για τη στήριξη των δραστηριοτήτων του REPowerEU στο πλαίσιο του ΜΑΑ¹³. Αυτό θα αποφέρει έως και 26,9 δισεκατομμύρια ευρώ, κυρίως από το ΕΓΠΑ. Προϋπόθεση αποτελεί η πλήρης χρήση του υφιστάμενου μηχανισμού για τη μεταφορά ποσοστού έως και 5 % (17,7 δισεκατομμύρια ευρώ) της χρηματοδότησης της συνοχής σε άλλα μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση. Τα κονδύλια που θα μεταφέρονται θα χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.

25 Ομοίως, η πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα μεταφοράς στον ΜΑΑ ποσοστού 12,5 % της χρηματοδότησης του ΕΓΤΑΑ, με ανώτατο όριο τα 7,5 δισεκατομμύρια ευρώ σε όλα τα κράτη μέλη.

26 Και στις δύο περιπτώσεις, πρόκειται για εθελοντικές μεταφορές. Το γεγονός ότι τα μέτρα του REPowerEU δεν απαιτούν εθνική συγχρηματοδότηση θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κίνητρο για τα κράτη μέλη να πραγματοποιήσουν αυτές τις μεταφορές. Ωστόσο, ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την ανακατανομή χρηματοδοτικών κονδυλίων από το περιφερειακό στο εθνικό επίπεδο στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι τόσο τα ταμεία της πολιτικής συνοχής όσο και το ΕΓΤΑΑ εκτελούνται μέσω εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων, ενώ το REPowerEU δεν περιλαμβάνει απαραίτητα περιφερειακή συνιστώσα. Ως εκ τούτου, ενδέχεται οι περιφερειακές αρχές να μην είναι πρόθυμες να δεχθούν αυτές τις μεταφορές.

27 Επιπλέον, η πρόταση και οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής απαιτούν οι πόροι που μεταφέρονται από το ΕΓΤΑΑ να συμβάλουν και πάλι στους στόχους της ΚΓΠ, ώστε να αποκλειστεί ο κίνδυνος οι μεταφορές να εμποδίσουν την επίτευξή των εν λόγω στόχων. Ωστόσο, κάτι αντίστοιχο δεν προβλέπεται στον τομέα της συνοχής, εκτός εάν η μεταφορά περιλαμβάνεται ήδη στη συμφωνία εταιρικής σχέσης. Τα

¹³ Άρθρο 2, παράγραφος 5, της πρότασης.

κονδύλια που μεταφέρονται από ένα τροποποιημένο πρόγραμμα δεν θα συμβάλουν κατ' ανάγκη στην επίτευξη των στόχων του συγκεκριμένου προγράμματος.

28 Ως εκ τούτου, η δυνατότητα μεταφοράς χρηματοδοτικών πόρων από τις πολιτικές συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης στον ΜΑΑ σε εθελοντική βάση θα αποτελέσει τελικά πολιτική επιλογή που ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της διαθέσιμης χρηματοδότησης για άλλους στόχους συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης.

Δανειακή στήριξη – μέσω των υπόλοιπων δανείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ

29 Η Επιτροπή προτείνει επίσης τη χρηματοδότηση μέτρων του REPowerEU από τα υπόλοιπα δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Από τα 385,8 δισεκατομμύρια ευρώ που διατέθηκαν για δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ, τα κράτη μέλη έχουν ζητήσει μέχρι στιγμής 165 δισεκατομμύρια ευρώ, με αποτέλεσμα έως και 220 δισεκατομμύρια ευρώ να είναι διαθέσιμα για το REPowerEU. Δεδομένου όμως ότι μόνον επτά κράτη μέλη έχουν ζητήσει δάνεια μέχρι στιγμής, και ότι τα υπόλοιπα μπορούν να το πράξουν έως τις 31 Αυγούστου 2023¹⁴, το ποσό των διαθέσιμων υπόλοιπων δανείων για μέτρα του REPowerEU ενδέχεται να μειωθεί σημαντικά.

30 Προκειμένου η Επιτροπή να αποκτήσει εικόνα του ποσοστού των διαθέσιμων δανείων, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιήσουν την πρόθεσή τους να υποβάλουν αίτηση χορήγησης δανείου εντός 30 ημερών από τη θέση σε ισχύ του τροποποιημένου κανονισμού. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά δεν θα είναι παρά ενδεικτικά. Ως εκ τούτου, το πράγματι διαθέσιμο ποσό δεν θα γίνει γνωστό παρά μετά την παρέλευση της προθεσμίας της 31ης Αυγούστου 2023 για την υποβολή αιτήσεων δανείου.

31 Το κατά πόσον τα κράτη μέλη θα χρησιμοποιήσουν τα υπόλοιπα δάνεια εξαρτάται από σειρά παραγόντων, ιδίως δε από τους όρους δανεισμού, τις πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες τους ή τον δείκτη χρέους. Κατά συνέπεια, η ελκυστικότητα των δανείων είναι πιθανό να ποικίλλει. Γενικώς, τα κράτη μέλη που εξασφαλίζουν όρους δανεισμού ευνοϊκότερους σε σχέση με αυτούς που μπορεί να προσφέρει η ΕΕ δεν θεωρείται πιθανό να χρησιμοποιήσουν τα διαθέσιμα δάνεια.

---

¹⁴ Άρθρο 14 του κανονισμού 2021/241.

Χρηματοδοτική κατανομή

Άρθρο 1 της πρότασης για την τροποποίηση του άρθρου 14 του κανονισμού MAA και την προσθήκη του άρθρου 21α και του άρθρου 21β· άρθρα 2, 3, 4 και 5 της πρότασης· και αιτιολογικές σκέψεις 14-18 και 20 της πρότασης

Κύρια σημεία

- Η κλείδα κατανομής για τις επιχορηγήσεις και τα δάνεια δεν συνδέεται άμεσα με τους στόχους του REPowerEU
- Ο μηχανισμός κατανομής όσον αφορά το υπόλοιπο μέρος των δανείων του MAA δεν είναι ακόμη σαφής

Κατανομή επιχορηγήσεων

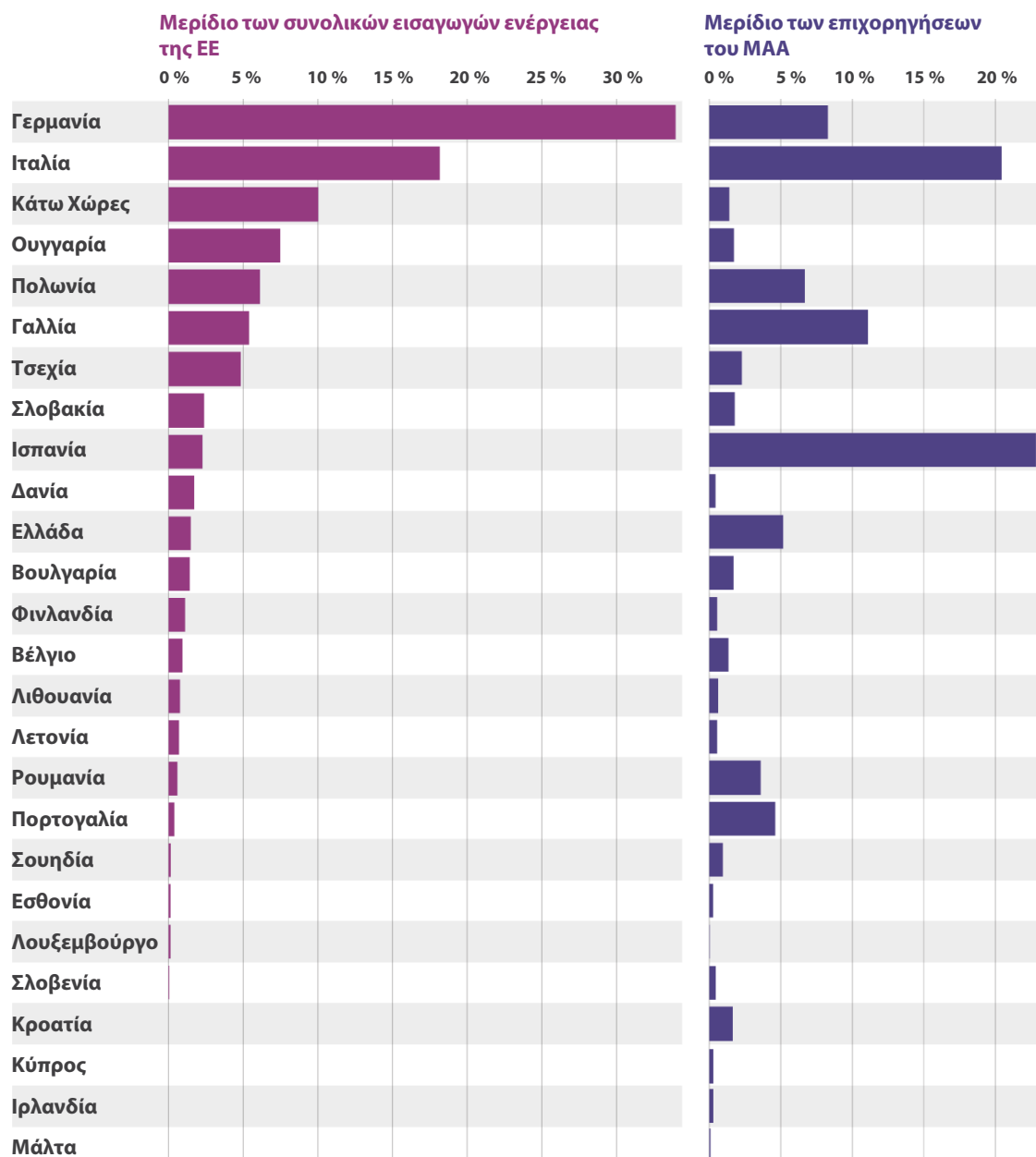
32 Στην πρόταση¹⁵ προτείνεται ο υπολογισμός του μεριδίου κάθε κράτους μέλους επί των επιχορηγήσεων με βάση την κλείδα κατανομής του MAA που ορίζεται στο άρθρο 11 του κανονισμού 2021/241. Ως εκ τούτου, το 70 % του μεριδίου των επιχορηγήσεων θα κατανεμηθεί με βάση τον πληθυσμό, το αντίστροφο του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ και το ποσοστό ανεργίας κάθε κράτους μέλους. Το υπόλοιπο 30 % θα κατανεμηθεί με βάση τον πληθυσμό, το αντίστροφο του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ, και, σε ίση αναλογία, τη μεταβολή του πραγματικού ΑΕγχΠ το 2020 και τη συγκεντρωτική μεταβολή του πραγματικού ΑΕγχΠ κατά την περίοδο 2020-2021.

33 Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη κλείδα κατανομής δεν συνδέεται άμεσα με τις επενδυτικές ανάγκες του REPowerEU, ούτε με τους στόχους του για μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού. Λόγου χάριν, δεν λαμβάνει υπόψη το ποσοστό ενεργειακής εξάρτησης¹⁶, ιδίως δε την εξάρτηση από τη Ρωσία, που διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε [γράφημα 1](#)), ούτε το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα κάθε κράτους μέλους, το οποίο κυμαίνεται από 10 % έως άνω του 90 %.

¹⁵ Άρθρο 21α, παράγραφος 2, του τροποποιημένου κανονισμού 2021/241.

¹⁶ Το ποσοστό ενεργειακής εξάρτησης δείχνει το ποσοστό της ενέργειας που πρέπει να εισάγει μια οικονομία.

Γράφημα 1 – Μερίδιο των συνολικών εισαγωγών ενέργειας της ΕΕ από τη Ρωσική Ομοσπονδία έναντι του εκτιμώμενου μεριδίου των επιχορηγήσεων βάσει της κλείδας κατανομής του ΜΑΑ

* Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την Αυστρία.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Eurostat διαθέσιμων στις ιστοσελίδες <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/energy/bloc-2c.html?lang=en> και https://ec.europa.eu/info/files/updated-member-states-grant-allocation-based-eurostat-outturn-data-2020-and-2021_en.

Κατανομή δανείων

34 Η πρόταση δεν τροποποιεί τον μαθηματικό τύπο για την κατανομή της συνιστώσας δανεισμού που προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 5, του

κανονισμού 2021/241. Κατά συνέπεια, το ύψος των δανείων που θα ζητήσει κάθε κράτος μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 6,8 % του ΑΕΕ του το 2019. Όπως και στην περίπτωση των επιχορηγήσεων, η κατανομή δεν συνδέεται με τους στόχους του REPowerEU.

35 Ο κανονισμός ΜΑΑ προβλέπει τη δυνατότητα αύξησης του ποσού της δανειακής στήριξης σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 14, παράγραφος 6, η αύξηση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες του αιτούντος κράτους μέλους και τις αιτήσεις δανειακής στήριξης που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη. Στην πράξη, αυτό καθιστά δυνατή την ανακατανομή του υπόλοιπου μέρους της συνιστώσας δανεισμού του ΜΑΑ σε άλλα κράτη μέλη.

36 Δεν είναι σαφές με ποιον τρόπο θα γίνει η κατανομή των υπόλοιπων δανείων μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι το τροποποιημένο άρθρο 14, παράγραφος 6, δεν προβλέπει παρά τις κατευθυντήριες αρχές (ίση μεταχείριση, αλληλεγγύη, αναλογικότητα και διαφάνεια), χωρίς να προσδιορίζει περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμοστούν στην πράξη.

Κεφάλαια για το REPowerEU

Άρθρο 1 για την προσθήκη νέου άρθρου 21γ και αιτιολογικές σκέψεις 4-8, 10-11 και 13-14 της πρότασης

Βασικά σημεία

- Μη υποχρεωτική η υποβολή κεφαλαίων για το REPowerEU
- Η γενική εξαίρεση ορισμένων από τα μέτρα του REPowerEU από την υποχρέωση εφαρμογής της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» εγκυμονεί κινδύνους για τους πράσινους στόχους του ΜΑΑ
- Οι διασυννοριακές πρωτοβουλίες διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην επίτευξη των στόχων, αλλά ενδέχεται να μην περιλαμβάνονται συστηματικά στα κεφάλαια για το REPowerEU
- Δεδομένου του χρόνου που απαιτείται για την αξιολόγηση, τα κονδύλια πιθανώς δεν θα καταστούν διαθέσιμα πριν από το τέλος του 2023
- Το νέο κριτήριο για την αξιολόγηση των κεφαλαίων του REPowerEU αφήνει περιθώρια για ποιοτική στάθμιση

Διαδικασία υποβολής των κεφαλαίων για το REPowerEU

37 Στον κανονισμό 2021/241 καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα κράτος μέλος μπορεί να τροποποιήσει το ΣΑΑ του¹⁷. Στον **πίνακα 1** παρουσιάζονται οι λόγοι που προβλέπονται στον κανονισμό 2021/241 για την τροποποίηση ενός ΣΑΑ.

---

¹⁷ Άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Πίνακας 1 – Περιστάσεις που επιτρέπουν την τροποποίηση ΣΑΑ

Είδος τροποποίησης	Λόγος τροποποίησης	Διάταξη του κανονισμού 2021/241
Γενική τροποποίηση	Ο υπολογισμός της τελικής κατανομής της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΜΑΑ έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή προς τα άνω ή προς τα κάτω των διαθέσιμων κονδυλίων για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος	Άρθρο 11, παράγραφος 2
	Το κράτος μέλος υποβάλλει αίτημα (συμπληρωματικής) δανειακής στήριξης	Άρθρο 14, παράγραφος 4
	Το κράτος μέλος ζητεί τροποποίηση με το επιχείρημα ότι έχει πάψει να είναι εφικτή η επίτευξη των οροσήμων και των στόχων του ΣΑΑ λόγω αντικειμενικών περιστάσεων	Άρθρο 21, παράγραφος 1
Κεφάλαια για το REPowerEU*	Το κράτος μέλος προτείνει μέτρα REPowerEU και ζητεί την πρόσθετη χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 21α του κανονισμού 2021/241	Άρθρο 14
	Το κράτος μέλος προτείνει μέτρα REPowerEU και προβαίνει σε μεταφορά χρηματοδοτικών πόρων από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής ή το ΕΓΤΑΑ	Άρθρο 18
	Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν αύξηση της δανειακής στήριξης καθ' υπέρβαση του 6,8 % του ΑΕΕ του 2019	Άρθρο 14, παράγραφος 6

* Υποχρεωτική υποβολή σε περίπτωση οποιασδήποτε από τις γενικές τροποποιήσεις.

Πηγή: ΕΕΣ

38 Τα κράτη μέλη που θα υποβάλουν αίτημα τροποποίησης των ΣΑΑ τους μετά τη θέση σε ισχύ της πρότασης θα υποχρεούνται να συμπεριλάβουν κεφάλαιο για το REPowerEU. Αντιθέτως, δεν θα υπέχουν τέτοια υποχρέωση όσα δεν υποβάλουν τέτοιο αίτημα. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να υπονομεύσει την επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

Περιεχόμενο των κεφαλαίων για το REPowerEU

Ειδικές συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ)

39 Ο κανονισμός 2021/241 ορίζει ότι τα ΣΑΑ αναμένεται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που

εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εγκρίνονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου¹⁸.

40 Οι ΣΑΧ του 2022¹⁹ αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στις ενεργειακές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη. Το 2021 η Επιτροπή δεν εξέδωσε ΣΑΧ, αλλά περιορίστηκε σε συστάσεις σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση των κρατών μελών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης²⁰.

41 Δεδομένου ότι η πρόταση δεν τροποποιεί τις ισχύουσες διατάξεις του κανονισμού 2021/241 όσον αφορά τις ΣΑΧ, τα κράτη μέλη που υποβάλλουν κεφάλαιο για το REPowerEU θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι έλαβαν υπόψη στα τροποποιημένα ΣΑΑ τους το σύνολο ή ένα υποσύνολο των σχετικών ΣΑΧ που είχαν εκδοθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή. Οι ΣΑΧ του 2022 που αφορούν την ενέργεια (π.χ. ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού ή ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών) αντιστοιχούν στους στόχους του REPowerEU. Εντούτοις, εκείνες που δεν σχετίζονται με την ενέργεια (π.χ. εκείνες που αφορούν τις συντάξεις, τη φορολογία ή τη δημοσιονομική πολιτική) εκφεύγουν του πεδίου κάλυψης των εν λόγω κεφαλαίων και, ως εκ τούτου, εξακολουθεί να μην είναι σαφές με ποιον τρόπο θα καλυφθούν.

42 Σημειώνουμε επίσης ότι ούτε στον κανονισμό 2021/241 ούτε στην πρόταση διευκρινίζεται ποιες ΣΑΧ είναι «σχετικές» ή τι συνιστά ένα «σημαντικό υποσύνολο» ΣΑΧ. Αυτό θα κριθεί κατά τις συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη τους πόρους που έχει στη διάθεσή του το κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι ΣΑΧ αποτελεί θέμα εκτίμησης.

Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»

43 Ο κανονισμός 2021/214 δεν επιτρέπει τη συμπερίληψη σε ΣΑΑ μέτρων που αφορούν την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων, εάν αυτά υπάρχουν κίνδυνος να προκαλέσουν σημαντική ζημία στο περιβάλλον (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

---

¹⁸ Άρθρα 18-19 και παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/241.

¹⁹ 2022 European Semester: Country-Specific Recommendations / Commission Recommendations.

²⁰ Country-Specific Recommendations for 2019, 2020 and 2021: A tabular comparison and an overview of implementation, σ. 2.

44 Η πρόταση εισάγει εξαίρεση από την αρχή αυτή για μέτρα «βελτίωσης των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων για την κάλυψη των άμεσων αναγκών που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού».

45 Αντιλαμβανόμαστε ότι τα εν λόγω μέτρα είναι πιθανό να έχουν αντίκτυπο στο περιβάλλον και ότι, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, θα πρέπει να επιτευχθεί συμβιβασμός μεταξύ του στόχου του ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού και των ανησυχιών για το περιβάλλον και το κλίμα. Ωστόσο, δεδομένης της ισχυρής εστίασης του ΜΑΑ στους «πράσινους» στόχους και το κλίμα, η εισαγωγή εξαίρεσης από την υποχρέωση εφαρμογής της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» ενδέχεται να υπονομεύσει μία από τις θεμελιώδεις αξίες του. Ως εκ τούτου, θα ήταν ενδεχομένως χρήσιμο να υπάρχει τουλάχιστον μια ένδειξη του αντικτύπου των δυνητικά επιβλαβών μέτρων, προκειμένου να επιλεγούν εκείνα που συνεπάγονται αποδεκτό επίπεδο αντικτύπου στο περιβάλλον και το κλίμα σε σχέση με την προστιθέμενη αξία που αναμένεται να αποφέρουν όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

Διασυνοριακά έργα

46 Σύμφωνα με την πρόταση, τα διασυνοριακά έργα και τα μέτρα διασυνοριακού χαρακτήρα είναι ιδιαιτέρως κατάλληλα για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU²¹. Αυτό ισχύει ειδικά στην περίπτωση των έργων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής σύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να ενισχυθούν η ασφάλεια και η διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού.

47 Μέχρι στιγμής είναι περιορισμένος ο αριθμός των διασυνοριακών έργων που έχουν περιληφθεί σε ήδη εγκεκριμένα ΣΑΑ, και η πρόταση δεν περιλαμβάνει καμία ειδική δράση για την παροχή κινήτρων για τέτοια έργα. Επιπλέον, το γεγονός ότι τα κεφάλαια για το REPowerEU μπορούν να υποβάλλονται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές συνιστά έναν ακόμη ανασταλτικό παράγοντα για τη συμπερίληψη διασυνοριακών έργων στα ΣΑΑ.

48 Παρά τη στρατηγική σημασία τους για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU, παρατηρούμε ότι τα διασυνοριακά έργα ή τα διασυνοριακά τμήματα έργων προτεραιότητας ΔΕΔ-Ε συχνά πάσχουν από καθυστερήσεις. Παραδείγματος χάριν, δέκα σχεδόν χρόνια μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας, η ολοκλήρωση της

²¹ Βλέπε την αιτιολογική έκθεση της πρότασης.

αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, μεταξύ άλλων, δεν έχει επιτευχθεί, λόγω της ανεπαρκούς δυναμικότητας των διασυνοριακών γραμμών διασύνδεσης²².

49 Οι ειδικές προκλήσεις που ανακύπτουν κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση διασυνοριακών έργων καθιστούν επιτακτική την ανάγκη υποβολής προτάσεων για ώριμα έργα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του REPowerEU, λαμβανομένης επίσης υπόψη της προθεσμίας εφαρμογής του ΜΑΑ. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να μην περιληφθούν στα ΣΑΑ στρατηγικά διασυνοριακά έργα.

Αξιολόγηση των κεφαλαίων για το REPowerEU

Διαδικασία και χρονοδιάγραμμα αξιολόγησης

50 Οι διαδικασίες για την αξιολόγηση των κεφαλαίων για το REPowerEU είναι σε γενικές γραμμές αντίστοιχες με εκείνες που χρησιμοποιούνται για τα ΣΑΑ στην αρχική μορφή τους:

- Η Επιτροπή αξιολογεί κάθε ΣΑΑ εντός δύο μηνών από την υποβολή του από το κράτος μέλος. Εφόσον συμφωνήσει το κράτος μέλος, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά εύλογο χρονικό διάστημα, εφόσον είναι αναγκαίο²³. Αφότου το ΣΑΑ αξιολογηθεί θετικά, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.
- Βάσει της πρότασης, το Συμβούλιο πρέπει να εγκρίνει την εκτελεστική απόφαση σχετικά με το ΣΑΑ εντός τεσσάρων εβδομάδων²⁴.
- Μετά την έγκριση από το Συμβούλιο, η Επιτροπή συνάπτει επιχειρησιακή ρύθμιση με το κράτος μέλος, η οποία καλύπτει τεχνικές πτυχές της υλοποίησης, όπως το χρονοδιάγραμμα, πρόσθετα ενδιάμεσα βήματα για την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων και ρυθμίσεις για την πρόσβαση σε δεδομένα τεκμηρίωσης.

51 Στις 4 Ιουλίου 2022, όλα τα κράτη μέλη είχαν υποβάλει τα ΣΑΑ τους, αλλά μόνο 14 εξ αυτών είχαν υπογράψει επιχειρησιακή ρύθμιση. Στις εν λόγω 14 περιπτώσεις, ο μέσος χρόνος που μεσολάβησε μεταξύ της υποβολής του ΣΑΑ και

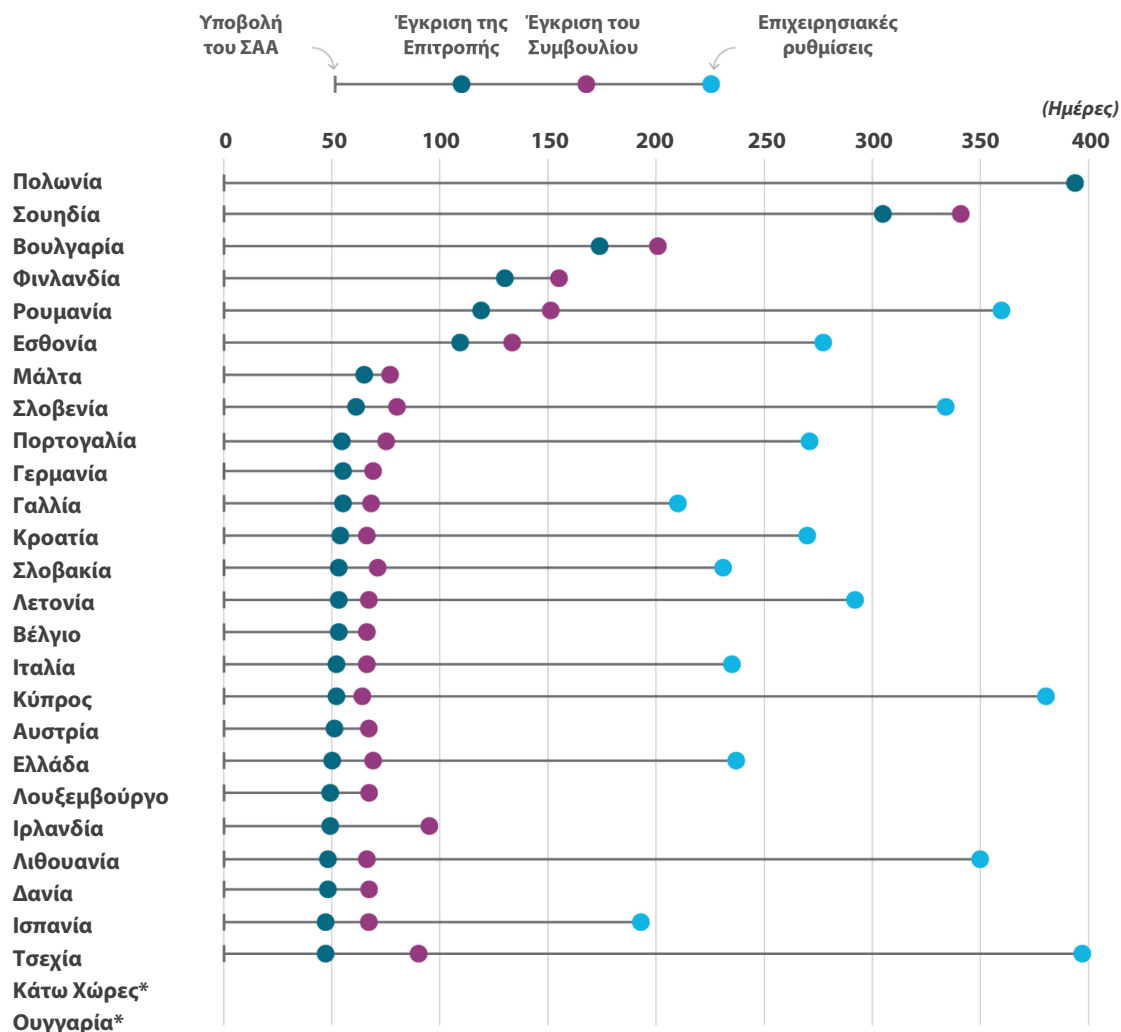
²² ACER Market Monitoring Report 2020 – Electricity Wholesale Market Volume.

²³ Άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/241.

²⁴ Άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

της υπογραφής της επιχειρησιακής ρύθμισης ήταν περίπου εννέα μήνες (βλέπε [γράφημα 2](#)).

Γράφημα 2 – Χρόνος που μεσολάβησε μεταξύ της υποβολής των ΣΑΑ και της υπογραφής των επιχειρησιακών ρυθμίσεων

* Τα ΣΑΑ της Ουγγαρίας και των Κάτω Χωρών υποβλήθηκαν πρόσφατα και τελούν ακόμη υπό αξιολόγηση από την Επιτροπή.

Πηγή: ΕΕΣ

52 Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε, η πρόταση δεν ορίζει προθεσμία για την υποβολή των κεφαλαίων για το REPowerEU. Αναφέρει απλώς το εξής: «*Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που υποβάλλεται στην Επιτροπή μετά την [έναρξη ισχύος του παρόντος τροποποιητικού κανονισμού] περιλαμβάνει κεφάλαιο για το REPowerEU.*»²⁵

²⁵ Άρθρο 21γ του τροποποιημένου κανονισμού 2021/241.

53 Η απουσία σαφούς χρονοδιαγράμματος για την υποβολή των κεφαλαίων για το REPowerEU και ο χρόνος που απαιτείται για την αξιολόγησή τους ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην έγκαιρη χρηματοδότηση του REPowerEU. Ακόμη και στην υποθετική περίπτωση που η αξιολόγηση των κεφαλαίων για το REPowerEU ολοκληρωθεί σε συντομότερο χρονικό διάστημα σε σύγκριση με την αρχική αξιολόγηση των ΣΑΑ, δεν θεωρείται πιθανό οι τροποποιημένες επιχειρησιακές ρυθμίσεις να υπογραφούν πριν από τα μέσα του 2023 ή η χρηματοδότηση να καταστεί διαθέσιμη πριν από το τέλος του 2023.

Κριτήριο και κλίμακα βαθμολόγησης των κεφαλαίων για το REPowerEU

54 Η αξιολόγηση των ΣΑΑ και των νέων κεφαλαίων για το REPowerEU από την Επιτροπή βασίζεται σε μια σειρά κριτηρίων που εμπίπτουν σε τέσσερις κατηγορίες (συνάφεια, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και συνοχή).²⁶

55 Στην πρότασή της, η Επιτροπή εισάγει ένα πρόσθετο κριτήριο για την αξιολόγηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU και αναφέρει τα συγκεκριμένα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη (βλέπε [πίνακα 2](#)).

Πίνακας 2 - Αξιολόγηση των κεφαλαίων για το REPowerEU

Κριτήριο	Στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση
«Τα μέτρα [...] αναμένεται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ενωσιακή ασφάλεια εφοδιασμού για το σύνολο της Ένωσης, ιδίως μέσω της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού ή της μείωσης της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030.»	<p>«Η εφαρμογή των προς θέσπιση μέτρων αναμένεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων για την κάλυψη των άμεσων αναγκών που σχετίζονται με την ασφάλεια του εφοδιασμού πετρελαίου και φυσικού αερίου, ιδίως για να καταστεί εφικτή η διαφοροποίηση του εφοδιασμού προς το συμφέρον της Ένωσης στο σύνολό της, να συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας, την αύξηση της παραγωγής και της χρήσης βιώσιμου βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου απαλλαγμένου από ορυκτά καύσιμα, και την αύξηση του μεριδίου της ανανεώσιμης ενέργειας, ή να αντιμετωπίσει τα σημεία συμφόρησης των ενεργειακών υποδομών, ιδίως με την κατασκευή διασυνωριακών συνδέσεων με άλλα κράτη μέλη, ή να στηρίζει τις μεταφορές μηδενικών εκπομπών και τις υποδομές τους, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων,

²⁶ Άρθρο 19, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/241.

	<p>4. να συμβάλει σημαντικά στη στήριξη της επανειδίκευσης του εργατικού δυναμικού προς την κατεύθυνση των πράσινων δεξιοτήτων, καθώς και στη στήριξη των αξιακών αλυσίδων σε βασικά υλικά και τεχνολογίες που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση, και</p> <p>5. κατά πόσον τα μέτρα και οι εξηγήσεις [...] αλληλοσυμπληρώνονται και συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης ή στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030, από κοινού με</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ τα μέτρα στις ήδη εγκριθείσες εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου και ○ άλλα μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU, τα οποία πρόκειται να υλοποιηθούν από την 1η Φεβρουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, χωρίς χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού.»
--	--

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης.

56 Στις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης παρέχεται κλίμακα βαθμολόγησης για όλα τα κριτήρια του REPowerEU²⁷. Η βαθμολογία της Επιτροπής θα κυμαίνεται από «Α» (υψηλότερη βαθμολογία) έως «Γ» (χαμηλότερη βαθμολογία). Ωστόσο, προκειμένου η αξιολόγηση ενός ΣΑΑ να είναι συνολικά θετική, το κριτήριο που αφορά το REPowerEU πρέπει να βαθμολογηθεί με «Α» (βλέπε [πίνακα 3](#)).

Πίνακας 3 – Βαθμολόγηση των κεφαλαίων για το REPowerEU

Κριτήριο	Κλίμακα βαθμολογίας της συμβολής	Ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία
«Τα μέτρα [...] αναμένεται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ενωσιακή ασφάλεια εφοδιασμού για το σύνολο της Ένωσης, ιδίως μέσω της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού ή της μείωσης της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030.»	<p>A: «Σε μεγάλο βαθμό»</p> <p>B: «Σε μέτριο βαθμό»</p> <p>Γ: «Σε χαμηλό βαθμό»</p>	A

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης.

²⁷ Παράρτημα V του τροποποιημένου κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

57 Όπως επισημάναμε στη γνώμη μας σχετικά με τον ΜΑΑ²⁸, η διατύπωση του κριτηρίου και των στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση δεν είναι πάντοτε επαρκώς συγκεκριμένη («να συμβάλει σημαντικά», «ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης»). Επιπλέον, η πρόταση δεν περιέχει σαφή ορισμό του τι συνιστά «μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο/μέτριο/χαμηλό βαθμό» στην επίτευξη των στόχων της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού ή της μείωσης της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Ως εκ τούτου, είναι ζήτημα ποιοτικής στάθμησης, με όποιους κινδύνους αυτό συνεπάγεται όσον αφορά τον δυνητικό αντίκτυπο των ΣΑΑ και τη συνέπεια της αξιολόγησής τους στα επιμέρους κράτη μέλη.

58 Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή αξιολογεί τα ΣΑΑ κατά κανόνα βάσει των επιμέρους αξιακών χαρακτηριστικών τους, χωρίς να έχει διενεργήσει συγκριτική ανάλυση μεταξύ των κρατών μελών. Η προσέγγιση αυτή είναι ακόμη πιθανότερο να εφαρμοστεί στις τροποποιήσεις των ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων για το REPowerEU, καθώς δεν θα υποβληθούν ταυτόχρονα από όλα τα κράτη μέλη. Μια τέτοια προσέγγιση θα μειώσει επίσης τις πιθανότητες εντοπισμού και προώθησης διασυνοριακών έργων (βλέπε ενότητα [Διασυνοριακά έργα](#)), τα οποία διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU και αναφέρονται ρητά στο τρίτο από τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση. Επιπλέον, η απουσία συγκριτικής ανάλυσης υπονομεύει τη συνοχή των αξιολογήσεων των κεφαλαίων για το REPowerEU, ενώ περιορίζει επίσης τη δυνατότητα διαμόρφωσης ολοκληρωμένης εικόνας σχετικά με τον βαθμό στον οποίο τα μέτρα που προβλέπονται στα εν λόγω κεφάλαια αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των συνολικών στόχων του REPowerEU.

59 Επιδοκιμάζουμε την ειδική αναφορά στη συμπληρωματικότητα στο τελευταίο στοιχείο αξιολόγησης και την πρόβλεψη της υποχρέωσης των κρατών μελών να παρέχουν ολοκληρωμένη εικόνα όλων των σχετικών μέτρων, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης. Ωστόσο, τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές, ιδίως από εθνικές, δεν καλύπτονται από τους μηχανισμούς ελέγχου του ΜΑΑ και θα μπορούσαν να τροποποιηθούν ή να ανακληθούν ανά πάσα στιγμή, κάτι που περιορίζει τη χρησιμότητα του συγκεκριμένου στοιχείου αξιολόγησης.

---

²⁸ Γνώμη 6/2020 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας [COM(2020) 408].

Υποβολή εκθέσεων, παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 1 της πρότασης για την εισαγωγή νέου άρθρου 21δ, αιτιολογική σκέψη 21 και παράρτημα Ι της πρότασης, καθώς και σημείο 1.4.4 του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου

Κύρια σημεία

- Η απουσία καθοδήγησης σχετικά με την υποβολή εκθέσεων μπορεί ενδεχομένως να υπονομεύσει την ορθή παρακολούθηση και αξιολόγηση του REPowerEU
- Οι δείκτες που προτείνονται δεν είναι κατάλληλοι για την παρακολούθηση της πρόοδου προς την επίτευξη των στόχων του REPowerEU
- Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης του MAA θα καταρτιστεί το 2024, δηλαδή πολύ νωρίς ώστε να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων του REPowerEU

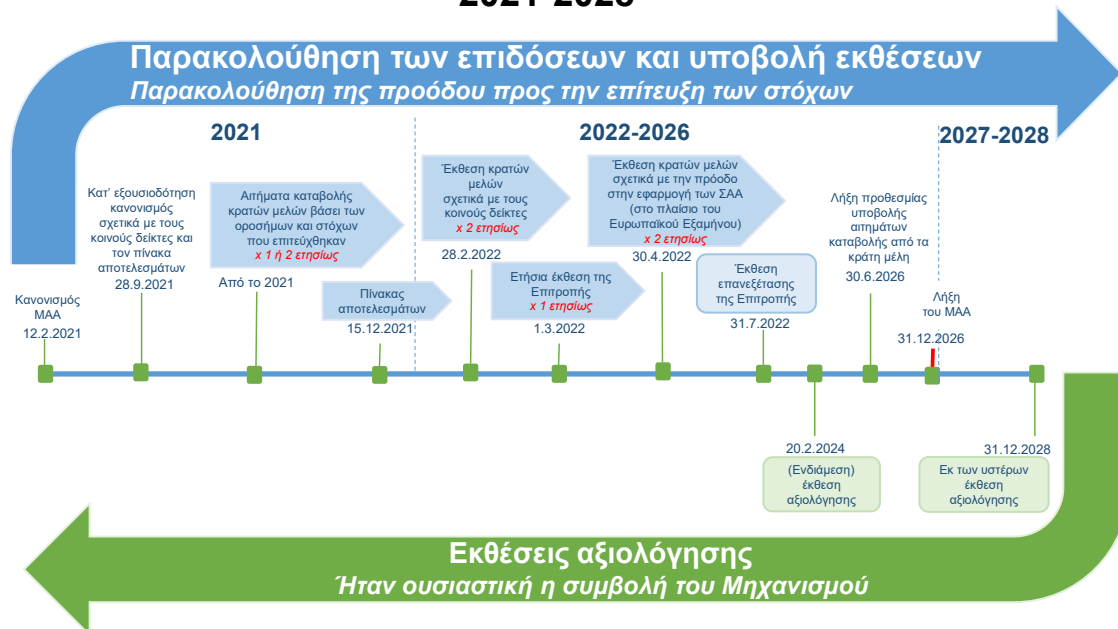
60 Ο κανονισμός 2021/241²⁹ καθορίζει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών και της Επιτροπής όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων του MAA, η οποία μετράται βάσει μιας δέσμης κοινών δεικτών³⁰. Επιπλέον, σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές απαιτείται η υποβολή ανεξάρτητης έκθεσης αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του MAA. Σύμφωνα με την πρόταση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU θα υπόκεινται στις ίδιες ρυθμίσεις παρακολούθησης με τα άλλα μέτρα ενός ΣΑΑ. Στο **γράφημα 3** παρέχεται επισκόπηση των ρυθμίσεων για την υποβολή εκθέσεων, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση στο πλαίσιο του κανονισμού 2021/241.

²⁹ Άρθρα 27, 30 και 31, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

³⁰ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2106 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας με τον καθορισμό των κοινών δεικτών και των λεπτομερών στοιχείων του πίνακα αποτελεσμάτων για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα.

Γράφημα 3 – Παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιδόσεων του MAA, 2021-2028

Παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιδόσεων του MAA, 2021-2028

Πηγή: ΕΕΣ.

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή των κεφαλαίων για το REPowerEU

61 Στην πρόταση επαναλαμβάνεται ότι οι υφιστάμενες ρυθμίσεις για την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο του MAA θα πρέπει να επεκταθούν στο κεφάλαιο για το REPowerEU.

62 Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι η Επιτροπή προτείνει η υποβολή εκθέσεων σχετικά με το REPowerEU να ενσωματωθεί στο ισχύον αντίστοιχο σύστημα για τον MAA. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνουμε ότι η Επιτροπή πρέπει να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με το περιεχόμενο των εκθέσεων των κρατών μελών, καθώς και σχετικά με τη συλλογή, την ανάλυση και την επαλήθευση των στοιχείων που αυτές πρέπει να περιέχουν. Οι εκθέσεις πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ορθή παρακολούθηση και αξιολόγηση των μέτρων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU, και πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή ή τον μετριασμό τυχόν καθυστερήσεων και άλλων προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου απάτης και άλλων παρατυπιών.

63 Για τον σκοπό αυτό, είναι σημαντικό να δημιουργηθούν αποτελεσματικοί μηχανισμοί αναφοράς περιπτώσεων απάτης που θα καταστήσουν δυνατή τη συνεχή παρακολούθηση και εποπτεία της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ³¹. Μέχρι τώρα, τα κράτη μέλη δεν είχαν υποχρέωση να αναφέρουν στην Επιτροπή υπόνοιες απάτης σε σχέση με τον ΜΑΑ κατά τον ίδιο τρόπο όπως και για άλλα προγράμματα της ΕΕ³².

Παρακολούθηση από την Επιτροπή

64 Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU θα υπόκεινται στις ίδιες ρυθμίσεις παρακολούθησης με όλα τα άλλα μέτρα στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Οι ρυθμίσεις αυτές βασίζονται σε 14 κοινούς δείκτες για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του ΜΑΑ³³ και περιλαμβάνουν μεθοδολογία για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις κοινωνικές δαπάνες³⁴.

65 Επιπλέον, η πρόταση προβλέπει ότι η Επιτροπή θα παρακολουθεί την σημειούμενη πρόοδο και τα επιτεύγματα σε σχέση με τα κεφάλαια REPowerEU μέσω των εξής δεικτών επιδόσεων³⁵:

- αριθμός τροποποιημένων σχεδίων που περιλαμβάνουν κεφάλαιο για το REPowerEU, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή (δείκτης εκροής)·
- αριθμός μέτρων στα κεφάλαια για το REPowerEU που εφαρμόστηκαν (δείκτης αποτελέσματος)·

³¹ Βλέπε τη γνώμη 6/2020 του ΕΕΣ, σημείο 23.

³² Οι αρχές των κρατών μελών αναφέρουν στην Επιτροπή τις περιπτώσεις υπόνοιας απάτης ή διαπιστωμένης απάτης (καθώς και άλλες παρατυπίες), μέσω του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών (IMS) που φιλοξενείται στην πλατφόρμα πληροφοριών της OLAF για την καταπολέμηση της απάτης.

³³ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2106 για τον καθορισμό των κοινών δεικτών και των λεπτομερών στοιχείων του πίνακα αποτελεσμάτων για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα.

³⁴ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2105 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με τον καθορισμό μεθοδολογίας για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις κοινωνικές δαπάνες.

³⁵ Σημείο 1.4.4 του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου που επισυνάπτεται στην πρόταση.

- ο συνολική συμβολή στους στόχους του REPowerEU, και ιδίως προς τη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από το ρωσικό αέριο (δείκτης αποτελέσματος)·
- οι στόχοι του REPowerEU που επιδιώκονται στα αντίστοιχα κεφάλαια, οι οποίοι έχουν επιτευχθεί λόγω, μεταξύ άλλων, της χρηματοδοτικής στήριξης που λαμβάνεται (δείκτης αντικτύπου).

66 Επισημαίνουμε, ωστόσο, ότι οι προτεινόμενοι δείκτες δεν αντιστοιχούν πλήρως στους στόχους του REPowerEU και δεν είναι κατάλληλοι για τη μέτρηση των επιδόσεών του. Ο πρώτος είναι ένας δείκτης εκροής που δεν συνδέεται άμεσα με τους στόχους της πρότασης για το REPowerEU ή του MAA. Ο δεύτερος μετρά με τα αποτελέσματα του REPowerEU, αλλά συνδέεται μόνον έμμεσα με τους στόχους του. Ο τρίτος και ο τέταρτος συνδέονται άμεσα με τους στόχους του REPowerEU, αλλά η αξιολόγησή τους θα είναι δύσκολη διότι βασίζονται στην παραδοχή μιας απλής σχέσης αιτίας-αιτιατού, η οποία δεν υφίσταται κατ' ανάγκη στην πραγματικότητα (δηλαδή ότι η επίτευξη των στόχων συνδέεται με τη συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά ή με τον όγκο της χρηματοδοτικής στήριξης).

67 Από τους 14 κοινούς δείκτες, τέσσερις προσφέρονται για χρήση στο πλαίσιο των μέτρων που προβλέπονται στα κεφάλαια για το REPowerEU: «εξοικονόμηση στην ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας», «εγκατεστημένη πρόσθετη λειτουργική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές», «υποδομές εναλλακτικών καυσίμων (σημεία ανεφοδιασμού/επαναφόρτισης)» και «αριθμός συμμετεχόντων σε εκπαίδευση ή κατάρτιση». Ωστόσο, οι κοινοί δείκτες δεν αντικατοπτρίζουν όλες τις πτυχές του REPowerEU, όπως η παραγωγή και η αύξηση της χρήσης βιώσιμου βιομεθανίου ή η απαλλαγή της βιομηχανίας από τις ανθρακούχες εκπομπές.

68 Το σύστημα παρακολούθησης θα πρέπει να συνδέει με σαφή τρόπο τους δείκτες με τους στόχους, και να καθορίζει προβλεπόμενα ορόσημα και τιμές-στόχο³⁶. Προκειμένου να διευκολυνθεί η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των μέτρων του REPowerEU και να βοηθηθούν τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά τους πόρους τους για την επίτευξη των κοινών ενεργειακών στόχων της ΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίσει τους δείκτες με επαρκή βαθμό λεπτομέρειας. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστούν επίσης η συγκρισιμότητα και η δυνατότητα συσσωμάτωσης των δεδομένων από τα επιμέρους κράτη μέλη.

³⁶ Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, SWD (2017) 350.

69 Επιπλέον, παρόλο που ο στόχος του REPowerEU για μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και για διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού είναι κατά βάση μετρήσιμος³⁷, η πρόταση δεν ποσοτικοποιεί τα αναμενόμενα αποτελέσματα για αυτό τον συνολικό στόχο σε επίπεδο ΕΕ, παρά μόνο στον βαθμό που αναφέρεται στους κλιματικούς στόχους της Ένωσης με ορίζοντα το 2030 και στον στόχο της για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

70 Σε επίπεδο κρατών μελών, το άρθρο 21γ του τροποποιημένου κανονισμού 2021/241 προβλέπει την απαίτηση αυτά να επεξηγούν τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU, που θα περιλαμβάνει ποσοτικό προσδιορισμό της εξοικονόμησης ενέργειας.

71 Η Επιτροπή, στην καθοδήγησή της³⁸ προς τα κράτη μέλη, ζητεί από αυτά να αποδεικνύουν στα κεφάλαιά τους για το REPowerEU ότι οι αντίστοιχες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις θα καταστήσουν δυνατή την επίτευξη των στόχων του REPowerEU μετρώντας:

- την αναμενόμενη μείωση των εισαγωγών φυσικού αερίου ή ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία και την αναμενόμενη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, και
- τον εκσυγχρονισμό των υποδομών δικτύου για την προώθηση της αποκέντρωσης, της ολοκλήρωσης της αγοράς ή της ενίσχυσης της ασφάλειας του εφοδιασμού.

72 Επικροτούμε την πρόθεση να μετράται ο δυνητικός αντίκτυπος των μέτρων που προβλέπονται στα κεφάλαια για το REPowerEU και να παρουσιάζονται σχετικά στοιχεία. Εντούτοις, οι προτεινόμενοι δείκτες δεν καλύπτουν παρά ορισμένους μόνον από τους στόχους του REPowerEU, και η μόνη υποχρεωτική ποσοτικοποιημένη εκτίμηση αφορά τη μείωση των εισαγωγών φυσικού αερίου από τη Ρωσία.

Αξιολογήσεις

73 Ο κανονισμός 2021/241 προβλέπει την υποχρέωση υποβολής ανεξάρτητης ενδιάμεσης έκθεσης αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του ΜΑΑ έως τις 20 Φεβρουαρίου 2024, καθώς και ανεξάρτητης έκθεσης εκ των υστέρων αξιολόγησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης θα πρέπει να εξεταστεί ο βαθμός στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του ΜΑΑ, η αποδοτικότητα

³⁷ Εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας, σ. 110.

³⁸ Guidance on Recovery and Resilience Plans in the context of REPowerEU, σ. 27.

της χρήσης των πόρων του και η προστιθέμενη αξία του. Όπου είναι σκόπιμο, η αξιολόγηση συνοδεύεται από πρόταση για τροποποίηση του κανονισμού. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση θα πρέπει να παρέχει συνολική αξιολόγηση του ΜΑΑ και να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπό του.

74 Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης δεν αναμένεται να περιλαμβάνει παρά ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων του REPowerEU, δεδομένου ότι η πρώτη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του REPowerEU δεν πιθανολογείται να καταβληθεί πριν από τα τέλη του 2023, κάτι που θα εξαρτηθεί από τον χρόνο που θα μεσολαβήσει μέχρι την ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας για την έγκριση της πρότασης και, στη συνέχεια, την αξιολόγηση των τροποποιημένων ΣΑΑ.

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, στις 21 Ιουλίου 2022.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner Lehne
Πρόεδρος